

Asia: VN/25768/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnokseen liikennepalvelun ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (taksit)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintävirasto on tukenut liikenne- ja viestintäministeriötä hallituksen esitysluonnoksen valmistelussa. Esitystä voidaan pitää pääosin kannatettavana, mutta virasto kiinnittää ministeriön huomion jatkovalmistelussa alla oleviin kohtiin.

Virasto ehdottaa lisättäväksi liikennepalvelulain (320/2017) 6.3 §:ään vakituista asuinpaikkaa koskeva täsmennyksen siten, että myös luvanhakijana olevan luonnollisen henkilön vakituinen asuinpaikka tai luvanhakijana olevan oikeushenkilön rekisteröity kotipaikka tulee olla Suomessa.

Virasto ehdottaa tarkennettavaksi liikenteen palveluista annetun lain 17 §:ää siten, että pykälään lisätään Liikenne- ja viestintävirastolle mahdollisuus poistaa liikenneluvalle merkitty ajoneuvo liikenneluvalta, mikäli pykälän mukaiset edellytykset eivät enää täyttyisi.

Esityksessä ehdotetaan luovuttavaksi liikenteen palveluista annetun lain 6 a §:n mukaisesta todistuksen antamisvelvollisuudesta, mutta ehdotuksen 25 a §:n perusteluissa mainitaan vielä, että Liikenne- ja viestintävirasto vastaa koulutuksen järjestäjien myöntämien todistusten valvonnasta. Virasto ehdottaa, että esityksestä poistetaan myös maininta todistusten valvonnasta, jolloin muutokset olisivat yhtenäisiä.

Taksiliikenteen hyväksytyn koulutuksen järjestäjän tulee nimetä koulutuksesta vastaava henkilö, mutta mahdollisuutta rajoittaa koulutuksesta vastaavana henkilönä toimimista ei olla sisällytetty lakiin. Koulutusten lisääntyessä on tärkeää, että virastolla on tosiasialliset mahdollisuudet puuttua

niihin henkilöihin, jotka eivät hoida tehtäväänsä lain tarkoittamalla tavalla, sekä puuttua kyseisten henkilöiden mahdollisuuksiin hakea uuden yrityksen koulutuksesta vastaavaksi henkilöksi.

Virasto ehdottaa lisättäväksi liikenteen palvelusta annetun lain (320/2017) 36 b §:n 4 momenttiin oppilaskirjanpitovelvoitteen myös opetustavasta. Ehdotuksessa lisätään pätevyysien saamiseksi vaadittavaa koulutusta, jonka vuoksi koulutusten tarkoituksenmukainen valvonta on tarpeellista ja siksi suoritetuista koulutuksista pitää olla saatavilla kaikki valvonnan kannalta olennaiset tiedot. Hallituksen esityksen 50/2020 perusteella on tehty ajokorttilain (386/2011) 81 §:ään ja liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) 38 §:ään vastaavat muutokset. Edellä mainitun hallituksen esityksen pykäläkohtaisista perusteluista olisi hyvä lisätä taksiin liittyvien koulutusten oppilaskirjanpidon perusteluja, koska nykyistä pykälää koskevassa hallituksen esityksessä (HE 176/2020 vp) pykäläkohtaiset perustelut ovat jääneet vajaiksi. Muutokset pykälään ja perusteluihin tukevat laadukkaampaa koulutuksen valvontaa sekä asiakkaan oikeusturvaa. Koska koulutuksen oppilaskirjanpitoon on sisällytettävä henkilötietoja, tulee säädös kirjanpitovelvollisuudesta sisällyttää lakiin.

Jatkovalmistelussa olisi hyvä myös pohtia mahdollisuutta lisätä 268 b §:ään sanktioita myös väärän hinnoittelun osalta, jolloin siihen olisi tosiasiallinen mahdollisuus puuttua, mikäli sellaista havaittaisiin. Tällöin näilläkin rikkomuksilla voisi olla vaikutuksia myös liikennelupa- ja liikennelupaan, mikäli niitä pääsisi kertymään.

Esityksessä on ehdotettu, että Suomessa taksiliikenteessä käytettävissä ajoneuvoissa olisi värillinen taksikilpi, jolla pyritään taksiliikennekäytössä olevien ajoneuvojen tunnistamiseen nykyistä taksivalaisinta varmemmin. Värillisten taksikilpien sekä myös taksamittarin käyttöönotto voi olla vaikutuksia alalle tulon kynnykseen niiden hankkimisen aiheuttaessa uusia kustannuksia ja hallinnollisia tehtäviä. On hyvä huomioida, että luvan voimassaoloon voi tulla muutoksia värillisen taksikilven myöntämisen jälkeen, jolloin asian valvominen edellyttää vastaavaa valvontaa, kuin tälläkin hetkellä. Erityisesti värillisiin kilpiin liittyy myös viranomaistoimintaan vaikuttavia teknisempiä käytännön haasteita uuden kilpityypin käyttöönotosta aiheutuvien tietojärjestelmä- ja valmistusprosessimuutosten sekä lisääntyvän valvontatarpeen osalta. Huomiona esitämme, että kaikkiin niihin ajo-neuvoihin, mitkä on sallittu käytettäväksi taksiajoneuvona, taksamittarin asentaminen ei välttämättä ole mahdollista.

Virasto kiinnittää huomiota vielä siihen, että värilliset rekisterikilvet on ehdotettu tulevan pakollisiksi kaikkiin taksina käytettäviin ajoneuvoihin. Tie-liikennelain (729/2018) 155.2 §:n mukaan taksivalaisimen käytölle on kuitenkin olemassa poikkeuksia. Yritys- tai edustusajojen suorittaminen ilman taksitunnuksia ei siis olisi jatkossa mahdollista.

Virasto ehdottaa myös taksiajoneuvon tai taksin ja varataksin määritelmien lisäämistä liikenteen palvelusta annetun lain (320/2017) 2 §:ään ja ajoneuvolain (82/2021) 2 §:ään. Selkeät taksien määritelmät yksinkertaistaisivat myös muun lainsäädännön tulkintaa, kuten esimerkiksi linja-

autokaistojen käyttöä. Virasto ehdottaa myös varataksien käytön tilapäisyyden määrittelyä tarkennettavaksi esimerkiksi esityksen perusteluissa, jolloin valvonnassa olisi mahdollista puuttua pitkäaikaiseen varataksien käyttämiseen.

Myös ajoneuvolain 153 a §:n säännöstä ehdotetaan selkeytettäväksi sen osalta, että määräaikaikatsastuksessa on tarkoitus tarkistaa rekisteristä, ettei ajoneuvolle ole merkitty 101 §:n 4 momentissa tarkoitettua käyttökieltoa. Samankaltainen tarkastusvelvollisuus on säädetty ajoneuvolain 153 §:ssä vakuutusten maksamattomuuden osalta.

Virasto toteaa, että ehdotettuihin säädöksiin sisältyy monia muutoksia, kuten taksiyrittäjäkokeen siirtäminen viraston hoidettavaksi, jolloin virasto joutuu muuttamaan määräyksiään. Muutosten toimeenpanon sujuvuuden varmistamiseksi on tärkeää huolehtia, että esitetyt siirtymäajat ovat riittäviä.

Huomionne esityksen nykytilan arviointia koskevasta luvusta 2

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Huomionne taksiliikenneluvan myöntämisen edellytyksiä koskevista ehdotuksista ja niiden perusteluista

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Immonen Marjo
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)